

Kansalaisten suojeleminen elohopeapäästöiltä

Neuvosto hyväksyi 25. huhtikuuta 2017 asetuksen ihmisen toiminnasta aiheutuvista elohopean ja elohopeayhdisteiden päästöistä ilmaan, veteen ja maaperään.

Elohopea on hyvin myrkyllinen aine, joka aiheuttaa vakavan maailmanlaajuisen riskin ihmisten terveydelle ja ympäristölle, myös metyylielohopeana kaloissa ja äyriäisissä, ekosysteemeissä ja luonnonvaraisissa kasveissa ja eläimissä.

Uusi asetus varmistaa korkeatasoisen suojelun ja rajoittaa elohopeaan liittyvien toimien ja prosessien aiheuttamaa saastumista.

Tätä varten asetuksessa vahvistetaan EU-tason toimenpiteitä ja edellytyksiä, joilla valvotaan ja rajoitetaan

- elohopean, elohopeayhdisteiden ja elohopeaseosten käyttöä, varastointia ja kauppaa
- lisättyä elohopeaa sisältävien tuotteiden valmistusta, käyttöä ja kauppaa
- elohopean käyttöä hammasamalgamoissa
- sekä varmistetaan elohopeajätteen asianmukainen käsittely.

Elohopean tuotanto, elohopean käyttö tuotteissa ja teollisuusprosesseissa, pienimuotoinen kullankaivu, hiilen poltto ja elohopeajätteen käsittely voivat aiheuttaa tämän vaarallisen aineen päästöjä ja johtaa ympäristö- ja terveysriskeihin.

Taustatietoa ja seuraavat vaiheet

Komissio esitti 2. helmikuuta 2016 ehdotuksensa, jolla myös kumotaan asetus (EY) N:o 1102/2008.

Euroopan parlamentti vahvisti 14. maaliskuuta 2017 ensimmäisen käsittelyn kantansa. Nyt kun neuvosto on hyväksynyt tämän kannan, asetus voidaan julkaista Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Euroopan parlamentin puhemies ja neuvoston puheenjohtajan pitää vielä allekirjoittaa säädös, ja se tulee voimaan 20 päivän kuluttua julkaisemisesta.

Uudet säännöt tuovat lisää oikeusvarmuutta ja avoimuutta. Niitä sovelletaan 1. tammikuuta 2018 alkaen, ja niillä korvataan asetus (EY) N:o 1102/2008.

Kansainvälinen ulottuvuus: Minamatan yleissopimus

Ilmaan tai veteen päässyt elohopea voi kulkeutua pitkiä matkoja. Sen vuoksi EU ei voi pelkillä omilla toimillaan taata kansalaistensa tehokasta suojelua elohopean aiheuttamilta kielteisiltä terveysvaikutuksilta. Elohopeapäästöjä on torjuttava myös kansainvälisellä tasolla.

Uudessa asetuksessa onkin säännöksiä, joiden myötä EU ja sen jäsenmaat voivat hyväksyä, ratifioida ja panna täytäntöön elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen. Se myös varmistaa, että EU:n lainsäädäntö on yleissopimuksen mukaista.

Japanin Kumamotossa 10. lokakuuta 2013 hyväksytty Minamatan yleissopimus on oikeudellisesti sitova sopimus, jolla säännellään elohopeapäästöjen vähentämistä maailmanlaajuisesti. Allekirjoittajavaltiot ja alueelliset järjestöt ovat parhaillaan ratifioimassa yleissopimusta. EU ja sen jäsenmaat ovat sitoutuneet ratifioimaan yleissopimuksen, ja tähän tarvittavia toimenpiteitä toteutetaan parhaillaan.

- [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elohopeasta ja asetuksen \(EY\) N:o 1102/2008 kumoamisesta](#)
- [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus elohopeasta \(EP:n ensimmäisen käsittelyn kanta\)](#)
- [Komission ehdotus](#)
- [Minamata Convention website](#)

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press